

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพและเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนไทย ให้มีเอกลักษณ์ เป็นเครื่องมือติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน การดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จากแหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ ช่วยพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ตลอดจนนำไปใช้ในการพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ นอกจากนี้ยังเป็นสื่อแสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี เป็นสมบัติล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทยตลอดไป

ปัจจุบันการศึกษาและความเจริญต่างๆ ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นเป็นอันมาก การแสวงหาความรู้เพื่อพัฒนาชีวิตให้มีคุณภาพนั้น วิธีหนึ่งที่สามารถทำได้ก็คือ การอ่านหนังสือ เป็นที่ยอมรับว่าการอ่าน เป็นดวงตาของปัญญาทั้งหมด เปรียบเสมือนผู้มีดวงตาทางปัญญาที่สว่างแจ่มใสสามารถค้นคว้าวิทยาการต่างๆ จากหนังสือได้โดยไม่มีสิ้นสุด ในโลกปัจจุบันเต็มไปด้วยวิทยาการต่างๆ มากมาย ซึ่งสอดแทรกอยู่ในหนังสือจำนวนมหาศาล ดังนั้นการอ่านจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะนำพาให้ชีวิตก้าวเดินไปสู่ความสมหวังและความสำเร็จทั้งปวง

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช (2515, หน้า 58) มีพระบรมราโชวาท ในพิธีเปิดงานหนังสือระหว่างชาติ และงานแสดงการพิมพ์แห่งประเทศไทย ครั้งที่ 3 เกี่ยวกับความสำคัญของหนังสือและการอ่านหนังสือที่มีส่วนช่วยพัฒนาชีวิตไว้ว่า

“...หนังสือเปรียบเสมือนคลังรวบรวมเรื่องราว ความรู้ ความคิด วิทยาการทุกด้าน ทุกอย่างซึ่งมนุษย์ได้เรียนรู้ ได้คิดอ่าน และพากเพียรพยายาม บันที่รักษาไว้ด้วยลายลักษณ์อักษร หนังสือแพร่ไปทีใด ความรู้ ความคิด แพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งที่มีคุณค่า และประโยชน์ที่จะประมาณมิได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์...”

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้ทรงบรรยายถึงความสำคัญของการอ่านหนังสือไว้ดังนี้ (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี 2529, หน้า 12 – 14)

1. การอ่านหนังสือ ทำให้ได้เนื้อหาสาระความรู้มากกว่าการศึกษาหาความรู้ด้วยวิธีอื่น
  2. การอ่านหนังสือสามารถอ่านหนังสือได้โดยไม่จำกัดเวลาและสถานที่สามารถนำไปไหนมาไหนได้
  3. หนังสือเก็บไว้ได้นานกว่าสื่อประเภทอื่น ซึ่งมักมีอายุการใช้งานจำกัด
  4. การอ่านหนังสือสามารถทำให้ฝึกการคิด และสร้างจินตนาการได้ด้วยตนเอง
  5. การอ่านส่งเสริมให้มีความรู้ มีสมาธินานมากกว่าสื่อประเภทอื่น ทั้งนี้เพราะขณะที่อ่านจิตใจจะจดจ่ออยู่กับข้อความ เพื่อพินิจพิเคราะห์ข้อความ
  6. ผู้อ่านเป็นผู้กำหนดการอ่านได้ด้วยตนเองจะอ่านคร่าวๆ อ่านละเอียด อ่านซ้ำม หรืออ่านทุกตัวอักษร หรือจะเลือกอ่านประเภทไหนก็ได้
  7. หนังสือมีหลายรูปแบบและราคาถูกกว่าสื่อประเภทอื่น
  8. ผู้อ่านสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริงในชีวิตประจำวัน (จินตนา ไบกาซูยี, 2534, หน้า 58)
- การอ่านเป็นทักษะของการรับรู้เรื่องราว ความรู้และประสบการณ์ที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าการฟัง นักวิชาการและนักเขียนนำเสนอความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและงานสร้างสรรค์ตีพิมพ์ในหนังสือและสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ความสามารถในการอ่านจึงสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งต่อการเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพในสังคมปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าองค์การระดับนานาชาติ เช่น องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) จะใช้ความสามารถในการรู้หนังสือของประชากรประเทศต่างๆ เป็นดัชนีวัดระดับการพัฒนาของประเทศนั้นๆ (กรมวิชาการ, 2546ข, หน้า 85) ฌวีลักษณะ บุญยะกาญจน (2540, หน้า 20) กล่าวว่า การอ่านหนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้และมีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะโลกปัจจุบันเป็นยุคสังคมข่าวสารจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ทุกคนต้องสนใจการอ่าน และต้องอ่านเพื่อให้สามารถติดตามความเคลื่อนไหว ความก้าวหน้าต่างๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป การอ่านยังเป็นเครื่องแสวงหาความเพลิดเพลิน เป็นการพักผ่อนหย่อนใจอีกด้วย

ศิริพร ลิ้มตระการ (2537, หน้า 2) กล่าวว่า ใ้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการแห่งความคิดในการรับสารเข้า มีความสำคัญมากในชีวิตประจำวันของคนทุกคนในยุคปัจจุบัน ซึ่งโลกกำลังพัฒนาไปแทบทุกด้าน เราควรมีความรู้เกี่ยวกับการอ่านเพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาตนเอง การตั้งจุดประสงค์ในการอ่านจะช่วยให้ผู้อ่านได้ประโยชน์สูงสุดจากการอ่าน ส่วนทักษะในการอ่านจะทำให้เกิดประสิทธิภาพในการอ่าน ผู้อ่านที่ดีจึงควรมีความรู้เกี่ยวกับทักษะการอ่าน ด้วยความสำคัญ

ดังกล่าวหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กำหนดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนด้านความสามารถในการสื่อสารคือ เป็นความสามารถในการรับและส่งสาร มีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาถ่ายทอดความคิด ความรู้ ความเข้าใจ ความรู้สึก และทัศนคติของตนเองเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร และประสบการณ์อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาตนเองและสังคม รวมทั้งการเจรจาต่อรองเพื่อขจัดและลดปัญหาความขัดแย้งต่าง ๆ การเลือกรับและไม่รับข้อมูลข่าวสารด้วยหลักเหตุผล และความถูกต้อง ตลอดจนการเลือกใช้วิธีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยคำนึงถึงผลกระทบที่มีต่อตนเองและสังคม (กระทรวงศึกษา, 2552, หน้า 6)

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2542, หน้า 13) ได้เขียนไว้ว่า หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดเรียนรู้อะไรในภาษาไทยไว้ว่า ภาษาไทยเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนจนเกิดความชำนาญในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อนำไปใช้ในชีวิตรจริง และกำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ สาระที่ 1 การอ่านไว้ว่า ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มาตรา 24 ข้อ (3) ได้กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ไว้ว่า ครูจะต้องจัดให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2531, หน้า 76) กล่าวว่า การอ่านของนักอ่านมิใช่หวังแต่ความรู้ความบันเทิงเท่านั้น หากต้องมีการพิจารณาไตร่ตรองรอบคอบ การหยุดคิดพิจารณาขณะอ่านหรืออ่านจบแล้วย่อมได้ประโยชน์ เช่น เมื่ออ่านแล้วลองตั้งคำถามตนเองว่าเห็นด้วยหรือไม่ ความคิดของผู้เขียนเลือนลอย ไร้สาระ เพื่อฝัน หรือมีเหตุผลข้อเท็จจริงน่าเชื่อถือเพียงใด การทำเช่นนี้จะช่วยให้มองเห็นทัศนคติของผู้เขียนทุกครั้งไป เมื่อไม่คิดตามแล้วเรามีความคิดเห็นส่วนของเราอย่างไร ตอนนี้จะทำให้การวิเคราะห์ทัศนคติของผู้เขียนชัดเจนขึ้นอย่างมากทีเดียว

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2531, หน้า 201) กล่าวว่า การอ่านอย่างพินิจพิเคราะห์เป็นการอ่านอย่างละเอียด นอกจากผู้อ่านจะเข้าใจข้อมูลต่างๆ แล้วต้องสามารถวิเคราะห์ความคิดเห็นได้อย่างมีเหตุผลด้วยความสามารถในการอ่านแบบนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ พื้นความรู้ในการอ่านของผู้อ่านและ การฝึกฝนมากกว่าความฉลาด วัย และความรู้เรื่องนั้นๆ ของผู้อ่าน การอ่านแบบนี้ในตอนแรกผู้อ่านควรสำรวจวัตถุประสงค์ของผู้อ่านและความน่าเชื่อถือ ผู้อ่านจะต้องเข้าใจจุดประสงค์ของผู้แต่ง สามารถแยกข้อคิดเห็น และข้อเท็จจริงออกจากกัน สุดท้ายคือสรุปผลการวิเคราะห์ทั้งหมดออกมา และควรเปรียบเทียบกับวัสดุการอ่านอื่นๆ ในเรื่องเดียวกันการอ่านแบบนี้ช่วยให้ผู้อ่านได้ประโยชน์จากการอ่านมากที่สุด เพราะนักอ่านที่ดีควรเป็นนักวิจารณ์และเป็นผู้มี

ความคิดสร้างสรรค์ด้วย โดยปราศจากความลำเอียงหรืออคติ มีประโยชน์ต่อการอ่านวรรณกรรมทางสังคมศาสตร์และวรรณคดีมากกว่าทางด้านวิทยาศาสตร์ โดยเฉพาะบทความทางด้านวิชาการที่มีความคิดเห็นขัดแย้งกัน เช่น ประวัติศาสตร์ จิตวิทยา เศรษฐศาสตร์ กฎหมาย รวมทั้งการอ่านข่าว บทความ บทโฆษณา นิทาน วรรณคดี ในหนังสือและวารสาร ซึ่งต้องใช้ความรอบคอบและพินิจพิเคราะห์

ดังนั้นการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นจึงเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้คนในยุคสังคมข่าวสาร ซึ่งแวดล้อมด้วยข้อมูลต่างๆ กัน ที่เชื่อถือได้หรือที่เสนอความคิดแต่เพียงด้านเดียว บิดเบือนความจริง มีอคติ ลำเอียงก็มี ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณเพื่อประเมินสิ่งที่ตนอ่านและตัดสินใจว่าจะเชื่อได้มากน้อยเพียงไร ทั้งๆ ที่การอ่านวิเคราะห์เพื่อแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น มีความสำคัญและจำเป็นมาก แต่ทว่านักเรียนทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ก็ยังไม่ได้รับการพัฒนาทักษะการอ่านนี้จนถึงขั้นนำไปปฏิบัติได้ ทำให้การจัดการเรียนรู้ภาษาไทยที่ผ่านมายังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลสรุปปัญหาการเรียนรู้อาษาไทยเกี่ยวกับตัวนักเรียน พบว่าข้อบกพร่องเรื่องการใช้ภาษาของเด็กทุกวันนี้อยู่ที่เด็กไม่สามารถสื่อสารได้อย่างชัดเจน และแจ่มแจ้งเท่าที่ควร ทั้งนี้เพราะเด็กไม่ได้ฝึกให้รู้จักคิดให้แจ่มแจ้งในสิ่งที่ได้อ่านพบในชีวิต ในบทเรียนไม่ได้ฝึกฝนให้วิเคราะห์มากพอ การพูด การฟัง การอ่าน การเขียน ก็พลอยบกพร่องไปด้วย ดังนั้น จะเห็นว่าทักษะในการคิดควรส่งเสริมให้มาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสภาพสังคมปัจจุบัน มีสื่อสารมวลชนมากมายกว้างขวางหลายแบบ หากผู้ที่ได้พบเห็นไม่ได้ใช้ความคิดพินิจพิจารณาในการอ่านก็จะตกเป็นเหยื่อในทางที่ผิดได้ (วีณา วิสเพ็ญ, 2535, หน้า 143) จากสาเหตุและปัญหาดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 จึงกำหนด ให้ผู้อ่านรู้จักใช้ความคิด สติปัญญา และความรอบรู้ต่อสิ่งที่ได้อ่าน การฝึกแสดงความคิดเห็นจะช่วยให้อ่านรู้จักคิดเป็น มีความรู้กว้างขวางและเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการใช้ทักษะทางปัญญา เพื่อแสดงออกมาเป็นความคิดเห็นของตนเองการถ่ายทอดความคิดเห็นของตนเองออกมาได้จำเป็นจะต้องแสวงหาความรู้ต่างๆ นำมาเปรียบเทียบและนำไปพัฒนาความสามารถของตนเอง และประสบความสำเร็จในการทำงาน และชีวิตครอบครัว การอ่านเชิงวิเคราะห์จึงมีความสำคัญต่อผู้เรียนเป็นอย่างมากเมื่อผู้เรียนมีทักษะในการอ่านเชิงวิเคราะห์ได้ รู้จักเลือกอ่าน อ่านอย่างถูกวิธีอ่านอย่างมีปัญญาที่เน้นกระบวนการคิดและฝึกปฏิบัติจริง และสามารถนำคุณธรรม จริยธรรม จากการอ่านและการคิดเชิงวิเคราะห์นำไปเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตและการประกอบอาชีพ (กระทรวงศึกษาธิการ , 2552, หน้า 6)

การคิดวิเคราะห์ หมายถึงความสามารถในการจำแนก แยกแยะองค์ประกอบต่างๆ ของสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นวัตถุ สิ่งของ เรื่องราว หรือเหตุการณ์และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบเหล่านั้น เพื่อค้นหาสภาพความเป็นจริงหรือสิ่งสำคัญของสิ่งที่กำหนดให้ (สุวิทย์ มูลคำ, 2548, หน้า 9)

การฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ เพื่อแยกแยะข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นด้วยทักษะการฝึกที่เรียนด้วยตนเอง เป็นวิธีการสอนวิธีหนึ่งที่สามารถแก้ปัญหา ช่วยฝึกการอ่านเชิงวิเคราะห์ให้แก่นักเรียนได้ การจัดกิจกรรมหลายๆ อย่าง ซึ่งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้คิด ตีความ วิเคราะห์ วิจัยสิ่งที่อ่านได้ และแบบฝึกทักษะการอ่านยังช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์อย่างกว้างขวาง ซึ่งจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนสูงขึ้นได้

ธงชัย คำพิมพ์ (2539) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสมรรถภาพการอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 140 คน ในโรงเรียนประถมศึกษา 4 โรงเรียน ของกลุ่มโรงเรียนบ้านห้วย อำเภอเมืองขอนแก่น กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 25 คน กลุ่มควบคุม 25 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนด้วยสื่ออารมณ์ขัน กลุ่มควบคุมได้รับการสอนภาษาไทยวิธีปกติ แบบแผนการทดลอง ใช้แบบทดสอบก่อนสอน-หลังสอน โดยใช้สถิติคะแนน T ประเมินค่าระดับนัยสำคัญของคะแนนเฉลี่ยระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาไทยด้วยสื่ออารมณ์ขันมีสมรรถภาพการอ่านเชิงวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนภาษาไทยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จะเห็นได้ว่า การเสริมสร้างสมรรถภาพการอ่านเชิงวิเคราะห์ในการสอนภาษาไทยด้วยสื่ออารมณ์ขัน มีส่วนทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น

ในฐานะครูผู้สอนรายวิชาภาษาไทย จากการจัดการเรียนการสอนพบว่า นักเรียนขาดทักษะในเรื่องการอ่านคิดวิเคราะห์ สรุปและจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน ขาดความสนใจในการอ่าน ทำให้ผลการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย โดยเฉพาะการอ่านเชิงวิเคราะห์หรืออยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ของโรงเรียนที่ตั้งไว้ จึงมีความประสงค์ที่จะสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสอนการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ต่อไป

จุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียน และหลังเรียน
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อให้ครูผู้สอนมีแบบฝึกทักษะ เรื่องการอ่านเชิงวิเคราะห์อย่างหลากหลาย สามารถพิจารณานำไปจัดการเรียนการสอน ตอบสนองตามเอกลักษณ์ของผู้เรียน
2. เพื่อสร้างแรงจูงใจ กระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจ และใส่ใจในการเรียนรู้ภาษาไทย ยิ่งขึ้น ไม่เบื่อหน่ายกิจกรรมการเรียนที่ซ้ำซากและจำเจ
3. เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ด้วยแบบฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ
4. เพื่อนักเรียนจะได้นำทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ไปใช้ในชีวิตประจำวัน และใช้ในการศึกษาวิชาอื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. เนื้อหาในกลุ่มสาระภาษาไทย สาระการใช้ภาษาและหลักภาษาเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
2. แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 6 ชุด สร้างขึ้นเพื่อฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ ครอบคลุมเนื้อหาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย
  - 2.1 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก
  - 2.2 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง นางผมหอม
  - 2.3 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง ท้าวแสนปม
  - 2.4 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง สังข์ทอง
  - 2.5 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง พระแสงพระขรรค์
  - 2.6 แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง เมืองลับแล

3. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มี 2 กลุ่ม ดังนี้

3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2555 โรงเรียนปาชูนนเจริญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนปาชูนนเจริญวิทยา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุตรดิตถ์ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

4. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา มีดังต่อไปนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ กลุ่มสาระภาษาไทย สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยพิจารณาผลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 20 คน

5. ระยะเวลา

การทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 ใช้ระยะเวลา 18 คาบ คาบละ 60 นาที โดยสอนสัปดาห์ละ 3 คาบ

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สร้างขึ้น มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียน
3. ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีต่อแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ อยู่ในระดับมากที่สุด

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. นิทานพื้นบ้าน หมายถึง เรื่องเล่าที่สืบทอดต่อกันมาเป็นเวลานานจึงเป็นมรดกทางวัฒนธรรมอย่างหนึ่ง โดยส่วนมากจะถ่ายทอดด้วยวิธีมุขปาฐะ

2. ทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง ความสามารถในการอ่านเพื่อประเมินสิ่งที่อ่าน ตัดสินว่าถูกหรือผิด หรือหาคุณค่าในสิ่งที่อ่าน หาความแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับข้อคิดเห็น หาข้อแตกต่างระหว่างข้อเท็จจริงกับจินตนาการ หรือสามารถบอกได้ว่าข้อความใดเป็นข้อความที่แสดงถึงการใช้โฆษณาชวนเชื่อ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 7-9)

3. แบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง แบบฝึกที่ผู้รายงานสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งประกอบด้วย

3.1 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง พระยาพิชัยดาบหัก

3.2 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง นางผมหมอม

3.3 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง ท้าวแสนปม

3.4 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง ท้าวสังข์ทอง

3.5 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง พระแสงพระขรรค์

3.6 แบบฝึกทักษะชุดที่ 1 การอ่านเชิงวิเคราะห์จากนิทานพื้นบ้านเรื่อง เมืองลับแล

4. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ หมายถึง ระดับประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ผู้รายงานสร้างขึ้นมีระดับประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้เรียนมีความรู้ตามเกณฑ์ 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์, 2537, หน้า 495)

5. เกณฑ์มาตรฐาน 80/80 หมายถึง ระดับคะแนนที่กำหนดขึ้นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านเชิงวิเคราะห์ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยกำหนดให้ระดับคะแนนเป็นดังนี้

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบฝึกปฏิบัติแต่ละชุดในระหว่างเรียน จำนวน 6 ชุด ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทุกคนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้แบบฝึก ซึ่งต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

6. ความพึงพอใจ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็น ความรัก ความภาคภูมิใจ ซึ่งทำให้เกิดความพึงพอใจ และมีอิทธิพลต่อการแสดงออกของพฤติกรรมหลังจากการเรียนรู้ด้วยแบบฝึก

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. ศึกษาหลักการ จุดมุ่งหมายและโครงสร้างหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

2. ศึกษาหลักสูตร สาระและมาตรฐาน ตัวชี้วัดและคุณภาพผู้เรียนของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

3. สร้างจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์

4. กำหนดเนื้อหาและจุดประสงค์การเรียนรู้

5. สร้างแบบฝึกทักษะ แบบทดสอบและเฉลยโดยกำหนดการสร้างดังนี้

5.1 สร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ก่อนเรียน และหลังเรียน จำนวน 30 ข้อ เป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก

5.2 สร้างแบบฝึกทักษะเรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์ จำนวน 6 ชุด พร้อมอธิบายคำเฉลย

6. นำแบบทดสอบหาค่า IOC แล้วไปใช้ทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียน

7. การสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะที่สร้างขึ้น จำนวน 6 ชุด

8. นำแบบทดสอบหาค่า IOC แล้วไปใช้ทดสอบหลังเรียนกับนักเรียน

9. หาค่าสถิติเปรียบเทียบผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพและ t-test (Pair Samples Test)

10. สรุปผลการใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การอ่านเชิงวิเคราะห์